

פורים

עתידיו כל המועדות להתבטל חוץ מפורים. ההארה של פורים זו הארה של גמר התיקון, האר"י ז"ל כתב שזו הארה שאין בה תפיסה. הארה שלא מתגלה בימים רגילים, גם לא בשבתות וחגים, זו הארה של לעתיד לבוא. יש מעלה עצומה ליום הזה עד שכתוב שיום הכפורים נקרא כ (כמו) פורים, רק לרמז לנו איזו הארה גבוהה יש ביום הזה. חז"ל אמרו שעתידיו כל המועדות (החגים) להתבטל חוץ מפורים (ויש אומרים חנוכה). מוסבר בספרים הקדושים שלא ממש יתבטלו אלא הזיו שלהם יתבטל, לא יהיה ניכר בכלל, אבל החג עצמו לא. לעומת זאת על ההארה של פורים נאמר שתישאר לתמיד, היא כל כך גדולה ועצומה שזה לעולם לא יתבטל. וההארה הזאת מזומנת לכל אחד מישראל שעושה את הפעולות הנכונות כדי להתחבר אליה בפורים, שהן: מקרא מגילה, סעודה, משלוח מנות ומתנות לאביונים.

מקרא מגילה

כבר הזכרנו זאת פעמים רבות שכל ספרי הקודש לא באים רק לתאר לנו מאורעות היסטוריים אלא הם טומנים בחובם סודות עליונים, סודות היקום, סודות האדם וכן התווית דרך להתפתחות הרוחנית שלנו.

כל השמות והדמויות שמופיעות במגילה מייצגות כוחות הפועלים באדם ובעולם. מבררים מהי העבודה הפנימית שצריך לעשות על מנת להתפתח, ולעלות מן החושך והייסורים לדרגה יותר גבוהה.

אנו נבחן חלק מהדמויות העיקריות במגילה לאור ההבנה הזאת.

המן זרע עמלק

המן הוא לא רק המשנה הרשע למלך שמופיע במגילה אלא יש לו שורש קדום מאד שנקרא עמלק, והוא כוח חזק שנלחם בישראל לאורך כל ההיסטוריה. תחילתו במדבר, כשיצאו ישראל ממצרים התחילו במסעם במדבר לכיוון א". במשך ארבעים שנה עברו ארבעים ושתיים מסעות במדבר, ארבעים ושתיים פעמים בהם חנו ונסעו חנו ונסעו. יש מקומות בהם חנו כמה ימים, יש מקומות בהם חנו כמה חדשים, יש מקומות שחנו שנה... הכל על פי הדיבור. כלומר כשהיו צריכים ליסוע היה עמוד הענן עולה מעל המחנה ומתייצב בקצהו וזה היה לאות לבני ישראל שעליהם לקפל את המשכן ואת כל המחנה ולהתחיל ליסוע.

בתחילת מסעותיהם במדבר הגיעו למקום הנקרא 'מסה ומריבה' שם זה ניתן לו על "ריב בני ישראל ועל נסותם את ה' לאמר היש ה' בקרבנו אם אין". על מה היו המסה והמריבה? בני ישראל היו צמאים למים ושכחו את כל השעבוד הקשה שהיו נתונים בו במצרים, שהיו זורקים ילדיהם ליאור ומשעבדים אותם בפרך, והתחילו מתלוננים על ה' מדוע הוציאם ממצרים, האם בשביל להמית אותם במדבר. מיד באותו רגע שהתעורר בישראל הספק והחוסר אמונה מיד "ויבא עמלק וילחם עם ישראל ברפידים". למה? וכי ישראל ביקשו להיכנס בגבולו של עמלק? לקחת מהם משהו? לא. אומרים לנו חז"ל זוהי מלחמה רוחנית. רפידים נקרא על שם שרפו ידיהם של ישראל מן התורה, מההידבקות בתכלית האלוקית. כשזה קרה מיד התעורר הכוח שכנגד, הכוח שאמור לעורר את ישראל ולהזכיר לנו את התכלית. עמלק בגימטריא ספק והוא הכוח המנגד את ישראל ומתעורר בכל פעם שיש לישראל ספקות באמונה ובתורה.

הכוח של עמלק בנפש מתבטא כספק, ספק באמת האלוקית. במדבר הוא בא להילחם בישראל כשיצאו ממצרים וגם אצל כל אדם הוא מופיע כשהוא מתחיל לעשות תהליכים של יציאה ממצרים. מצרים זה מקום הקליפות, מקום הטומאה. כל עוד שהאדם הוא תחת רשות הקליפה אין עמלק נטפל אליו היות שהוא כבר נמצא בתוך הידיים של הקליפות אבל כשהאדם מתחיל לצאת ממצרים, לצאת מהטומאה וללכת במדבר לכיוון ארץ ישראל, כלומר, להתקדש – אז מגיע עמלק.

מה זה לצאת למדבר? לצאת למדבר זה לעזוב את המוכר בחיים, לעזוב את הידוע. במדבר אין שום דבר, אין לחם, אין מים, אין חיים כמעט. כשהולכים במדבר צריך אמונה גדולה. ושם הספק יכול להיכנס, וזה עמלק, ספיקות באמונה.

איך נקרא המן במגילה? המן האגגי. למה דווקא אגגי? וכי היו אז שמות משפחה? לא היו. האם לאבין קראו אגגי? לא, לאביו קראו המדתא. אז מאיפה בא לנו השם אגגי?

האגגי בא ליחס את המן לאגגי.

אגגי היה מלך עמלק בימי שאול. שאול המלך הצטווה למחות את זכר עמלק. והוא אכן עשה זאת רק שעל מיטב הצאן ועל מלך עמלק – אגגי הוא חס והשאיר אותם בחיים. כשגילה זאת שמואל הנביא שיסף את גרונו של אגגי אבל הוא את המועד ביום אחד. באותו ערב שתפס שאול את אגגי ושם אותו במאסר נתן לו שפחה, ומאותה שפחה יצאו אבותיו של המן.

מדוע קרה הדבר הזה, שלעמלק הייתה המשכיות נסית כזאת? לא סתם. ההזדמנות שישראל היו ברוממות ובדביקות המספקת כדי לכרות את זכר עמלק מתחת השמיים – עברה. ומאז עמלק מתלבש בכל דור ודור בשונאים אחרים הנטפלים לישראל כשהם סוטים מהדרך. לכן חלק מציווי של למחות את זכר עמלק שהתורה מצווה אותנו: "זכור את אשר עשה לך עמלק בדרך בצאתכם ממצרים. אשר קרך בדרך, ויזנב בך את הנחשלים אחריו ואתה עיף ויגע ולא ירא אלוקים. והיה בהניח ה' אלוקיך לך מכל איבך מסביב, בארץ אשר ה' אלקיך נתן לך נחלה לרשתה תמחה את זכר עמלק מתחת השמים לא תשכח", חלק מהמשמעות של הציווי הזה ואולי המשמעות הראשונה שלו זה מחיית העמלק הפנימי, מחיית הספיקות הפנימיים באמונה, הקרירות בעבודה הרוחנית, כי במי הצליח עמלק לפגוע במדבר? בקטני האמונה שהיו ענני הכבוד פולטים אותם. כשיצאו בני ישראל ממצריים היו מוקפים בשבעה ענני כבוד, שהיו מגנים עליהם מכל צדדיהם והיו בלתי עבירים לשום אויב, חרב, חיצים או חיות רעות, וכן היו מיישרים לפנייהם את הדרך, מחליקים את ההרים והגאות והופכים הכל למישור, ומגנים עליהם מן השמש הקופחת של המדבר.

קטני האמונה היה הענן פולטם מחוץ לענני הכבוד – ובאלו זינב עמלק, כי עמלק בא על פגם באמונה.

במגילה אנו פוגשים את עמלק בדמות המן. מדוע נקרא המן – המן האגגי ולא המן העמלקי? מסביר לנו הר' אשלג ששמו בא לרמז על דבר נוסף: אגגי רומז על גג, ההשגה הגבוהה ביותר – המן רצה בהשגת כל האורות בתכלית הגדלות. כמו שראינו במגילה שעל אף רב עושרו ורב בניו (שהיו לו הרבה יותר מהעשרה המוזכרים במגילה) ולמרות כל כבודו כל זה לא שווה לו כשמרדכי אינו כורע ומשתחוה לפניו. ובורא עולם שרצה להנחיל את כל הכבוד וההשגות למרדכי היהודי ידע שמרדכי לא ירצה מאום בשביל עצמו, ולא ישתדל בעבור עצמו כלום, לכן נתן הכל להמן תחילה, ולבסוף הפקיד את מרדכי על בית המן.

ישנו עם אחד מפוזר ומפורד בין העמים

כשבא המן לשקול עשרת אלפים ככר כסף על ידיו של אחשוורוש כדי שייתן לו רשות להעביר את היהודים מן העולם חשד בו אחשוורוש שהוא מחפש דרך להעביר אותו ממלכותו ולמלוך תחתיו. ומדוע? אחשוורוש ידע שכל מי שנטפל לישראל לבסוף לקה ועבר מן העולם. זה מה שקרה לסנחריב, לנבוכדנצר ולעוד רבים. לכן הסביר לו המן: "ישנו עם אחד מפוזר ומפורד בין כל העמים, ואת דתי המלך אינם עושים ולא שווה למלך להניחם". כלומר, לא כמו שהמלך חושב כך המציאות הפעם. ישראל כוחם באחדותם ובדבקותם באלוקיהם, מהרגע שהם מגלים פירוד ביניהם מאותו רגע סרה ההשגחה מעליהם וזו עת רצון לשונאיהם. ואת זה רימז לו באומרו 'ישנו עם אחד', אומרים לנו חז"ל מה זה ישנו? ישן ו, האות ו מסמלת את מלכו של עולם, ישן ו משמעו ישן המלך שלהם. הם הראו פירוד לכן הסתלקה ההשגחה מעליהם. ועוד סיבה לדבר, מעבר לזה שהם בפירוד גם 'את דתי המלך אינם עושים', כששוב, ה'מלך' מרמז על מלך מלכי המלכים הקב"ה, ו'דתי המלך' זה התורה והמצוות. אחשוורוש, רצה יותר מהמן בכליונם של ישראל לכן כשהניח הסברו של המן את דעתו, מיד הסכים וחתם בטבעת המלך.

אחשוורוש – אחרית וראש

לדמות של אחשוורוש במגילה יש שני רבדים: הרובד המתייחס למלך אחשוורוש עצמו שחי בשושן לפני בניין בית שני, ורובד יותר פנימי שמסמל את מלך מלכי המלכים הקב"ה השולט מראשית ועד אחרית, והוא מרומז בשמו של אחשוורוש – שהוא נוטריקון אחרית וראש.

וכמו שאומר הרבי מקמארנא: "הוא ה' יתברך שראשית ואחרית שלו ואין שום מציאות ודבר קטן וגדול בלתי מציאותו ורצונו, ומנסה לבני אדם לאן יפנה בעת צרתו, אבל ידיעתו זאת – שאחרית וראשית שלו יבטלו כל גזירות רעות". אדם צריך לדעת שכל הדברים שבאים עליו בלא יוצא מן הכלל, הכל בא ממקור אחד. גם הטוב וגם החושך והייסורים הכל מאותו המולך מאחרית ועד ראשית. שהוא המולך גם 'מהודו ועד כוש'. "הודו סוד ראשית וכוש סוד אחרית ומקור השחרות והדינים שנקראים אחרית. מראש וראשית עד המלכות שבמלכות שהיא קצה כל הספירות בכל מקום מאיר מלכותו ובכל תנועה נמצא אלופו של עולם, והכל ברצונו הפשוט". (כתם אופיר)

לפעמים אדם נמצא במדרגה כזאת שפלה שהוא כבר לא מאמין שיש בורא לעולם – שואלים איפה היה הבורא שקרה לנו ככה וככה? לא שואלים איפה אנחנו היינו כשקרה ככה וככה? [הקבלה](#) מלמדת שאור אינסוף מאיר כל הזמן, רוצה להטיב, רק שלהטבה הזאת יש צינורות מסוימים דרכה היא יכולה לרדת לבני אדם, אם אדם פוגם בצינורות הללו או חוסם אותם הוא חווה ייסורים, כי אינו מקבל את האור. הייסורים הללו מאותתים לו שעליו לתקן משהו, ואז אם הוא מאמין שהקב"ה עומד שם בפתח ומביא עליו את הייסורים הללו לטובתו כדי שיתקן את הצינורות כך שיוכלו להוריד אליו שפע, אז הדרך לביטול הגזירות והייסורים היא קלה ומהירה. אבל מה רוב בני העולם עושים? מתעסקים בייסורים עצמם. מתייחסים לייסורים עצמם בתור הבעיה.

מרדכי ידע שיש מקור לגזירה וביחד עם אסתר עמלו לתקן את הפגם בשרשו.

ומרדכי ידע את כל אשר קרה

ולכן כתוב ש'מרדכי ידע את כל אשר קרה', וכי רק מרדכי ידע? הרי כתוב שהעיר שושן כולה נבוכה, משמע שכולם ידעו, למה אם כן טורחת המגילה להדגיש שדווקא מרדכי ידע את כל אשר קרה?

הסיבה היא שרק אחד ידע מה שקרה מאחורי הקלעים. מה הסיבה הרוחנית לגזירה הזאת ומה הדרך לתקן אותה. מרדכי ידע שעם ישראל רדום, יש פירוד לבבות ויש נסיגה בקיום המצוות. כל השאר לא הבינו את הסיבות הם התרכזו בצרות, בייסורים. כמו היום, רואים שהכל קורס מסביב: המשטר, ההנהגה, המוסדות, החברה, הערכים, החינוך, התא המשפחתי. כולם נבוכים לא יודעים מה לעשות, מה הסיבה להכל. מרדכי כן ידע מה הסיבה הוא ידע שעם ישראל לא הולכים בדרך לתיקון ולתכלית שלהם, הם ישנים מן המצוות ולכן גם הקב"ה, כביכול, ישן. כלומר, מסולקת ההשגחה.

מרדכי ידע שעם ישראל התבשרו מפי הנביאים שגלות בבל תמשך שבעים שנה, הוא ידע שהם עומדים לפני סוף הגלות, כדי שהנבואה תתקיים צריך או שעם ישראל יתעוררו בתשובה שלימה לפני הקב"ה מעצמם או שח"ו הקב"ה יאלץ להביא עליהם כאלו צרות, שמחמתם ומחמת הייסורים הקשים ירצו לאביהם שבשמיים. וכן הוא ידע שממצריים יצאו רק חמישית מן העם. אף אחד לא מבטיח לו שמגזירה זו ינצלו יותר, לכן זעק מרדכי זעקה גדולה ומרה.

ומרדכי לא יכרע ולא ישתחוה

בפשט מספרים לנו חז"ל סיפור מאד מעניין על המן ומרדכי, סיפור של 'מאחורי הקלעים': חז"ל מגלים לנו שהמן ומרדכי לא נפגשו לראשונה בארמון המלך, ההיכרות ביניהם הייתה קדומה הרבה יותר. כשהיו ישראל בונים את חומת ירושלים בימי עזרא, באו השונאים ומנעו אותם לבנות, בטענה שלא ברשות המלך הם בונים את החומה. ישראל מצידם התעקשו שכן ברשות המלך הם בונים. אמרו להם השונאים בררו לכם איש אחד מתוכם ואנו נבחר לנו איש אחד מתוכם וילכו שניהם ויודיעו למלך ונראה מה תהיה תגובתו. בררו השונאים את המן וישראל בררו את מרדכי, ויצאו שניהם לדרך. בחצי הדרך נגמרה הצידה שהכין המן לעצמו וביקש המן ממרדכי לכלכלו, מרדכי הסכים רק בתנאי שהמן ימכור לו את עצמו לעבד עולם. המן הסכין וחרט למרדכי על סנדלו: "אני המן האגגי עבדו של מרדכי היהודי שנמכרתי לו בככר לחם אחת". כשנפגשו בשנית בשער המלך והיו כל העם כורעים ומשתחוים לפני המן, היה מרדכי מרים סנדלו ומראה להמן את שטר המכירה שהיה ביניהם.

בפנימיות הדברים, בסוד, המגילה לא באה רק לתאר לנו מאורעות היסטוריים, אלא מעבירה מסרים נצחיים. יש כאן מלחמה בין שיטות, מלחמה בין דרך עמלק לדרך ישראל. השיטה של המן הוא היא השיטה של משיכת אור ישר, שהיא הרגשת טעם מידי, הנאה מידי. מה שאני עושה הוא בשביל לקבל הנאה ממנו זה נקרא משיכה מקו שמאל. עבודה של הדעת – מה שאני יודע שיהיה לי רווח ממנו – אני עושה.

כל העם, השתחוה להמן, כלומר שהסכימו עם שיטה זו: רצו הנאות לעצמם, עבדו את הרצון לקבל לעצמו בלבד, שמפריד מן האור האלוקי.

רק מרדכי לא יכרע ולא ישתחוה, שהוא לא עבד על מנת לקבל לעצמו אלא על מנת להשפיע, וזו השיטה של ישראל, לכן כתוב 'כי הגיד להם אשר הוא יהודי'. יהודי לא צריך לעבוד, לפעול, לחיות על מנת לקבל לעצמו בלבד, מניעים אגואיסטיים, זה הדבר שמנתק אותו ומפריד אותו ממקור האור האלוקי. האגואיסטיות, האינטרסנטיות מפרידה.

לך כנוס את כל היהודים וצומו עלי שלשת ימים

מעבר לזה פנה לאסתר המלכה.

לדמותה של אסתר המלכה כמו למלך אחשוורוש יש שני רבדים: אסתר הצדקת שהצילה את עם ישראל בעת ההיא. והרובד הפנימי זה השכינה הקדושה הכוללת את כל נשמות ישראל.

אסתר זכתה להיות מרכבה לשכינה הקדושה. כשמרדכי מבקש מאסתר להתחנן אל המלך בעבור ישראל זה בעצם הכוונה שהשכינה תעורר את רחמי הקב"ה על בניו.

אסתר אמנם ליבה מר על עמה אבל היא יודעת שזה לא הזמן הנכון להיכנס אל המלך. גם כהן גדול היה נכנס לבית קודש הקדשים רק פעם אחת בשנה ואם רצה להיכנס לא בזמן המתאים היה מת במקום. גם כאן אסתר אומרת שאם תלך לא ברשות אל המלך היא מסכנת ממש את חייה. אומר לה מרדכי את הפסוק הידוע "אם החרש תחרישי בעת הזאת רוח והצלה לעמוד ליהודים ממקום אחר ואת ובית אביך תאבדו ומי יודע אם לעת כזאת הגעת למלכות".

כששמעה אסתר כך אמרה בסדר אכנס אל המלך אבל שני תיקונים תעשה בינתיים, שיעזרו לנו לתקן את הפגם בשורש ולעורר את רחמי הקב"ה על עמו. ראשית "לך כנוס את כל היהודים" – כנגד הפגם של 'עם מפוזר ומפורד בין העמים' יתכנסו ויתאחדו, ושנית "וצומו עלי ואל תאכלו ואל תשתו שלשת ימים לילה ויום גם אני ונעירתי אצום כן". צום זה מלשון צמצום, שעניינו צמצום הרצון לקבל.

אמרו חז"ל שנגזרה על ישראל כליה על שנהנו מסעודתו של אחשוורוש. לכאורה תמוה, על כזה דבר מועט נגזרה על דור שלם כליה, על שנהנו מסעודה של המלך אחשוורוש?

אלא שאכילה תמיד משמעה קבלת אורות. לכן תמיד דרך ישראל לצרף סעודה לכל אירוע שבקדושה, אם יש ברית – יש אח"כ סעודה, אם יש תפילה בשבת – יש אח"כ סעודה, בר-מצוה – יש אח"כ סעודה, חתונה – מלווה בסעודה וכן כל כיוצא בזה, וזה משום שכל הדברים המזכרים לעיל הם מושכים אורות, והסעודה עניינה קבלת האורות. חז"ל ב'שפת הענפים' שלהם (שפת המקובלים) רומזים לנו שישראל משכו וקבלו הארה דרך הטומאה, דרך אחשוורוש. והארה שמתקבלת בכלים של טומאה שורפת את המקבל אותה וזה עניין הגזירה שנגזרה, שהיתה תוצאה ישירה של בחירת ישראל לקבל דרך הכלים של הטומאה.

מה התיקון לזה? "צומו עלי שלשת ימים" תתקנו את הרצון לקבל הקלוקל הזה, תצמצמו את משיכת האורות דרך קו שמאל בלבד, שזו דרך הטומאה, והמשיכו בדרך האבות שזו קבלת האורות בדרך של שלשה קוים – ימין, שמאל ואמצע.

כשעשו ישראל כן הצליחה אסתר למצוא חן בעיני המלך, וכבר בלילה ההוא מסופר שנדדה שנת המלך. מה זה לילה? לילה זמן של חושך, הסתר. זמן של צרות ויסורים הוא זמן חושך, זמן שאנחנו בהסתרה, הקב"ה מסתיר פניו מאתנו. אז בזמן ההוא שישראל היו בצרה גדולה, נגזרה עליהם גזירת כליה – בלילה ההוא נדדה שנת המלך בעקבות פעולותיהם של אסתר ומרדכי. כלומר, המלך כבר לא ישן, ההשגחה חזרה והתעוררה.

שם ה'

לפני שחזרה ההשגחה מה קרה? אסתר התחילה להזכיר את שם ה', לא בגלוי אבל בנסתר. האר"י ז"ל אומר ש"בוא המלך והמן היום אל המשתה אשר עשיתי לו" ראשי תיבות שם ה'. כשאדם נמצא בגלות הנפש הוא לא מסוגל לקרוא אל ה', לא יעזור מה שיגידו לו הוא לא מאמין בזה, לקרוא ולזעוק אל ה' זה תחילת הגאולה. הזכרת שם ה' בנסתר ע"י אסתר זה תיקון גדול של התחברות לכוחות של השגחה ורחמים על עם ישראל.

המן מצד שני מתחבר לכוחות ההפוכים בדיוק, כוחות הדין והגבורה.

אחרי שאסתר המלכה הזמינה את המלך ואותו למשתה אסף את זרש אשתו ואת כל אוהביו וסיפר להם על כל כבודו, בניו, קנייניו והזמנתו למשתה ע"י המלכה והוסיף לסיום – "וכל זה איננו שוה לי בכל עת אשר אני ראה את מרדכי היהודי יושב בשער המלך". גם כאן מגלים את עינינו המקובלים ש"כל זה איננו שווה לי" סופי תיבות: ה – ו – ה – י. שהוא שם ה' הפוך – מהסוף להתחלה. והוא קשור לכוחות הדין הקשה, שם זה משמש בחודש תמוז שהוא חודש מועד לפורענויות ביותר, בו נשתברו הלוחות, נפרצו חומות ירושלים בעת המצור הן בימי בית ראשון והן בימי בית שני וקרו עוד דברים קשים ומרים לעם ישראל.

מי שמבין יכול לראות מלחמה סמויה במגילה בין כוחות הדין והטומאה לכוחות הקדושה.

אומרת התורה "כי יד על כס י"ה מלחמה לעמלק מדר דר", והתורה שבע"פ מוסיפה: אין השם (שם ה') שלם ואין כסאו שלם עד שימחה זכר עמלק.

מה זה שם ה' י-ה-ו-ה. וכאן מוזכר רק שתי האותיות הראשונות משם ה': י"ה. וגם הכסא חסר א' כי כתוב: כס ללא א'. וזה מרמז לנו על פגם האמונה בספירות. כל עוד יש פגם באמונה אין אפשרות לשפע האלוקי להגיע לנבראים כי יש נתק ברצף ההשפעה והקבלה, נתק המתבטא בכך שאין שם ה' שלם ולא הכיסא שלו.

הכיסא הוא כנגד עולם בריאה, וה-ו החסרים בשם ה' הם כנגד עולם יצירה, עשיה. וכל עוד אין את האמונה בדרך התורה, אין יכולת לשפע שבספירות להמשך לתחתונים. מה מקרר ופוגם באמונה? הספק, שהוא גימטריא עמלק. ולכן כתוב שמלחמה לה' בעמלק מדר דור.

רש"י מסביר מה זה 'מדר דור'?

מדורו של משה לדורו של שאול, מדורו של שאול לדורו של מרדכי, ומדורו של מרדכי לדורו של מלך המשיח.

מה היה בדורו של משה? ישראל היו צריכים להיכנס לארץ ובא עמלק וניסה למנעם. המלחמה האחרונה של משה הייתה בעמלק. זו המשימה האחרונה שהטיל עליו הקב"ה לפני מותו כי היא נוגעת ממש לקיום של העם היהודי.

את סיפור עמלק בדורו של שאול פרטנו לעיל.

מלחמת עמלק בישראל בימי מרדכי זה כל סיפור המגילה.

והמלחמה בדורו של משיח יש אומרים שזו גרמניה הנאצית.

למה גרמניה? כתוב "אל תתן ה' מאויי רשע זממו אל תפק ירמו סלה" (תהלים). אומרת הגמרא: 'אמר יעקב (אבינו) לפני הקב"ה, רבוננו של עולם אל תתן לעשו הרשע תאוות לבו, זממו אל תפק. זו גרמניא של אדום שאלמלי הן יוצאין מחריבין כל העולם כולו'. ("זממו אל תפק", כלומר אל תוציא את הזמם מפיו, מפרש רש"י: זמם כמין טבעת ברזל שנותנים בחוטמה של אנקה ונמשכת בו).

עמלק הוא נכדו של עשו, וגרמניא, אומר הגר"א וכן היעב"ץ, היא גרמניה של ימינו.

המגילה מפרטת רק עשרה מבני המן שנתלו, למה רק עשרה, שידוע שהיו לא עשרות רבות של בני? אחרי שנהרגו אותם עשרה מבקשת אסתר מהמלך אחשוורוש שיתלו על עץ. למה? למה צריך לתלות אותם אחרי שכבר מתו? דבר נוסף, בפירוט שמותיהם יש שלש אותיות שכתובות בכתב יותר קטן מאשר שאר האותיות: האות ת' – בפרשנדתא, האות ש' – בפרמשתא, והאות ז' – בויזתא. ביחד יוצרות האותיות את הצירוף – תש"ז. למה כתבה המגילה שלש אותיות אלו בכתב קטן?

ההיסטוריה נתנה את ההסבר גם לזה וגם למה שאמרו המפרשים על 'מלחמה לה' בעמלק מדר דור': מדורו של מרדכי לדורו של מלך המשיח.

שנת תש"ז בלוח העברי היא שנת 1946 בלוח הלועזי. ב-1946 נערכו בנירנברג שבגרמניה משפט ל-22 פושעי מלחמה מבחירי הצמרת הנאצית.

מתוכם שניים התאבדו, שלשה זוכו ושבעה נדונו למאסר. נשארו עשרה, עשרה דווקא. בתש"ז 1946 הומתו עשרת פושעי המלחמה הנאצים בתליה. כמו אבי אביהם, המן, שהתחנן לא להתבזות במוות של תליה אלא להיות מומת בחרב גם הם התחננו לא להיות מומתים בתליה דווקא. לפני מותו צעק אחד מהם: פורים 1946!

ההיסטוריה הוכיחה את מה שאמרו המפרשים – גרמניה היא עמלק, וביארה מדוע התעקשה אסתר המלכה לתלות את בני המן אחרי שמתו.

מקרא מגילה, משלוח מנות, מתנות לאביונים וסעודה

בפורים יש את הכוח להכרית את עמלק. וזה פשר השמחה הגדולה שיש בפורים, כי כתוב ש'אין שמחה כהתרת הספיקות' וספק בגימטריא עמלק, כאמור.

איך עושים זאת? יש ארבע מצוות היום בפורים המחברות אותנו להארה הגדולה שיש ביום הזה. המצווה הראשונה זה מקרא מגילה. באמצעות הכח של האותיות אנחנו מתחברים לעצם ההארה האלוקית, ולכן חשוב מאד לדאוג שהקריאה תהיה ממגילה כשרה הכתובה על עור קלף ולא להחסיר אף מילה.

דבר שני ב'לך כנוס את כל היהודים' משתמשים גם היום עם"נ לבטל את הפירוד שם נכנס העמלק. זאת עושים ע"י משלוח מנות איש לרעהו, המקרב את הלבבות – שתי מתנות לשני אנשים. אנשים לאנשים ונשים לנשים.

כמו כן דואגים לאביונים מבין עמינו שאין ידם מגעת לקנות סעודת פורים כמצוות היום, ומזדרזים מיד אחרי קריאת מגילה בבוקר לתת מתנות לאביונים, שהוא סכום כסף שיסיפק לשני אביונים לקיים סעודה פורים מינימאלית (והסכומים המינימליים מפורסמים בבתי כנסיות).

אחרי שקיימנו את שלושת הדברים האלה, נמשכה הארה גדולה שאותה אנו מקבלים ע"י הסעודה. כבר הסברנו למעלה שהסעודה עניינה קבלת האורות, גם בפורים יש סעודה ובתוכה יש משתה יין, השתייה אמורה להמשך עד דלא ידע. היום המושג עדלאידע זה תהלוכה של אנשים מחופשים שהולכים ברחובות. בדר"כ הילדים בבי"ס עורכים עדלאידע לפני פורים ומציגים בפני כולם את התחפושות. בעצם כל החג הזה איבד את התוכן הפנימי העצום שלו והפך להיות סתם סיבה למסיבה בלי לדעת למה ומדוע. למעשה מקור המושג הוא בחז"ל, חז"ל אמרו שחייב אדם להתבסס (להשתכר) בפורים עד דלא ידע (עד שלא ידע) להבחין בין ארור המן לברוך מרדכי.

למה?

בכל הארה גדולה יש נקודה של חושך ובכל חושך גדול יש נקודה של אור. השכרות בפורים מאפשרת לנו לאחוז בנקודה הזאת של האור הנמצאת בתוך החושך ולגאול אותה. בתוך המן יש נקודה אחת, ניצוץ אחד טוב, ואותו צריך להוציא בפורים, וזאת עושים כשמגיעים לדרגה של מעל הדעת – דרגת מקור האמונה, ע"י השתייה.

[הגמרא](#) מספרת על רבה ורב זירא שסעדו ביחד סעודת פורים והתבסמו. בתוך כך קם רבה ושחט את רב זירא, למחרת ביקש עליו רחמים והחיה אותו.

לכאורה תמוה מאד – מה הסיפור הזה, רבה שחט את רב זירא כשהיה שיכור?! ['בעל הסולם'](#) מגלה לנו שיש פה סוד עמוק. ביום רגיל לאדם אסור בשום פנים לאבד את הדעת שלו ע"י שכרות, אבל בפורים יש סגולה בשתייה לנשא את האדם לדרגה מאד גבוהה שנקראת 'רישא דלא אתידע', זהו למעשה המקום הכי גבוה שיש יכולת באדם להגיע אליו, וזאת אם האדם עושה זאת נכון בקדושה וטהרה.

ולכן כשכתוב שרבה ורב זירא התבסמו הכוונה שהשיגו ג"ר, כלומר הגיעו למדרגות גבוהות ביותר בזכות הסתיה שבפורים. וכשהיו במדרגות גבוהות אלו ביטלה הגדלות שמסמל אותה רבה (מלשון רב וגדול) את הקטנות שמסמל אותה רב זירא (מלשון קטן וזעיר). למחרת כשירדו ממדרגות גבוהות אלו הבינו שצריך גם לקטנות בעולם, ולכן החייה רבה את ר' זירא.

שיהיה לנו חג פורים שמח ונזכה למחות את זכר עמלק הפנימי והחיצוני בעז"ה.

* חברים יקרים, אם ברצונכם להשתמש בחלקים מן המאמר לצרכי זיכוי הרבים אנא הקפידו לומר את הדברים בשם אומרם. בנטילת כל המאמר אנא עשו זאת עם הקישור לאתר. besodh.com

“האומר דבר בשם אומריו מביא גאולה לעולם”.